

UVOD

Već se niz godina naša zemlja intenzivno priprema za ulazak u Evropsku uniju. Te pripreme obuhvataju zakonodavne i institucionalne promjene i prilagođavanja koje se već danas odražavaju na našu privredu i društveno okruženje, a sa njima se neprestano suočavamo i u svom privatnom i profesionalnom životu. Nasuprot promjenama zakonodavnog i institucionalnog okvira, čije su posljedice već prisutne, ulazak u Evropsku uniju označio bi početak promjena uzrokovanih pristupanjem jedinstvenom i u vrlo velikoj mjeri liberalizovanom tržištu Unije. Može se pretpostaviti da će učinci tih promjena biti snažni i dalekosežni. Stoga, s pravom možemo postaviti pitanje: kakve će posljedice pristupanje Evropskoj uniji imati na nas kao preduzetnike, radnike, korisnike državnih usluga, studente i istraživače, odnosno građane u najširem smislu?

Glavni cilj u vanjskoj politici tranzicijskih zemalja Evrope jeste punopravno članstvo u Evropskoj uniji. Razloga za takvo opredjeljenje ima mnogo. Najjednostavnijim riječima rečeno – Evropski sporazumi znače nadu tranzicijskim zemljama da će uskoro pripadati Uniji i biti u mogućnosti da participiraju u finansijskim resursima i ostalim pogodnostima uključenja u ovo tržište. Bosna i Hercegovina, takođe, kao strateški cilj ima članstvo u Evropskoj uniji. To je jedan od rijetkih ciljeva u ovoj zemlji gdje postoji sveopšti konsenzus, kako javnosti, tako i relevantnih društvenih subjekata i političkih partija. Međutim, jasan cilj nije dovoljan sam za sebe, već zahtijeva izuzetne napore za njegovo ostvarenje u predviđenom roku. Čini se da već tu nastaju problemi za Bosnu i Hercegovinu, primarno zbog nedovoljnog angažmana u pravcu ostvarenja uslova za članstvo, nedovoljnog rada i djelovanja svih nivoa vlasti, bez obzira na želje da se pristupi evropskim integracijama.

Kada se razmatraju uslovi za članstvo u Evropsku uniju, tada do izražaja dolaze prvo ekonomski uslovi i područja koje rješava ekonomija. Ispuniti ekonomske uslove za članstvo u Uniji, za razliku od mnogih drugih, nije moguće preko noći, niti u bilo kratkom roku. Potreban je dugoročni angažman kako bi postavljeni kriteriji u određenom periodu bili zadovoljeni. Jedno je sigurno, relevantne vladine institucije moraju što prije uzeti u ozbiljno razmatranje ekonomski aspekt integracija, kako bi se i sama dinamika ovog procesa u budućnosti ubrzala. Pored ekonomskog aspekta, svaka država koja želi postati članicom Unije, mora prilagoditi i svoje unutrašnje ustrojstvo pravilima Unije. Tu se misli na pravne akte, počevši od Ustava, Zakona, podzakonskih akata, usvajanja Konvencija... Pored toga, države moraju prilagoditi i svoje poreske strukture Uniji, moraju se posebno baviti javnim finasnijama i njihovoj usklađenosti.